

Vijf vragen aan...

Ingrid van Lankeren, kwartiermaker landelijke fenomeentafels

In juni 2020 heeft de minister de zgn. BOTOC-brief aan de Tweede Kamer gestuurd. Een van de initiatieven in deze aanpak zijn de landelijke fenomeentafels ondermijning. Ingrid van Lankeren is op 1 september als kwartiermaker Landelijke Fenomeentafels gestart met de opdracht de LFT's op te zetten om de aanpak van ondermijning te versterken. Een hele uitdaging.

1. Laten we even terugblikken. Kun je kort vertellen hoe je deze opdracht hebt aangepakt?

Ingrid van Lankeren: Ik heb de eerste drie maanden vooral veel gesprekken gevoerd met verschillende partners. Daarin stond voor mij de vraag centraal: waar kan de LFT een belangrijke bijdrage leveren en wanneer wordt het veld enthousiast? Mijn overtuiging is namelijk dat een dergelijke samenwerkingsvoorziening alleen kan slagen als de partners erin geloven en er ook daadwerkelijk zelf iets aan hebben. Dat betekende dat ik de LFT's echt sámen met de partners wilde vormgeven.

Met elkaar constateerden we dat het landschap rijk is aan diverse spelers en overleggen en aan veel initiatieven in de ondermijningsaanpak. Dat is mooi, maar tevens een uitdaging. Op verschillende plekken wordt soms aan vergelijkbare ambities gewerkt, zonder dat we dat van elkaar weten. We weten die kennis en informatie nog onvoldoende regio-overstijgend met elkaar te delen en te borgen. Met het risico dat we hetzelfde wiel uitvinden, veel dubbele inspanningen leveren en we geen optimaal resultaat boeken in de aanpak.

De behoefte om het speelveld overzichtelijk te maken, meer van elkaars opgedane lessen te leren en eigenaarschap op landelijk niveau te organiseren, is de belangrijkste conclusie die we met elkaar formuleerden. Die conclusie, naast de opgedane ervaringen van de bestaande OMG-tafel, vormt uiteindelijk het fundament van de LFT.

2. Uit wie bestaan de landelijke fenomeentafels?

Binnen de LFT werken publieke en private experts landelijk samen in een fenomeengericht kennisnetwerk.

De tafels bestaan uit een expertgroep en een werkgroep van communicatieadviseurs onder coördinatie van een vaste kern van LIEC-medewerkers, alles gesteund door een krachtig Landelijk Strategisch Overleg van topfunctionarissen. Met elkaar delen zij kennis en inzichten over de meest effectieve interventiemogelijkheden. Zo helpen we de partners bij de aanpak van deze fenomenen binnen de ondermijnende criminaliteit.

En dan hebben we het niet alleen over een strafrechtelijke aanpak, maar over een integrale aanpak, waarbij juist verschillende perspectieven worden verbonden, dus

- Publieke- en private partners (branche, wetenschap, bedrijfsleven);
- Regionaal en landelijk;
- Uitvoering en departementen.

Belastingdienst:

“...Samen Weten Samen Kiezen en Samen Doen is één van de uitgangspunten van de Belastingdienst. Het vormgeven van de LFT is een belangrijke ontwikkeling hierbij. Middels het bundelen van kennis, informatie en diverse vormen van interventie en innovatie kan de overheid samen met de private partners de aanpak van criminaliteit nog effectiever en efficiënter vormgeven.”

3. Wat gaan de landelijke fenomeentafels concreet doen?

De focus van de LFT's ligt in de maatschappelijke opdracht om met slimme en succesvolle integrale handelingsperspectieven de ondermijningsaanpak te versterken. Vooral door de legale economische en logistieke structuren in de zogenaamde bovenwereld weerbaarder te maken tegen misbruik door criminelen.

De LFT-deelnemers verzamelen succesvolle interventies, volgen innovatieve initiatieven en verspreiden deze actief in het land, onder andere via het [Kennis Platform Ondernijning](#). Door een goede verbinding met de praktijk signaleert het expertnetwerk of voorgestelde strategieën in de praktijk werken en waar knelpunten in die aanpak liggen die de LFT kan helpen wegnemen. De LFT signaleert daarnaast ook nieuwe kansen en ontwikkelt en adviseert over de wijze waarop het interventiepalet in de aanpak verder kan worden versterkt. Gebundelde denkracht resulteert zo in gerichte en succesvolle daadkracht!

4. Je noemde net al de OMG-tafel en vandaag start de LFT Ondernijning in de Vastgoedketen. Welke landelijke fenomeentafels komen er nog meer?

We zijn gestart met het fenomeen Ondernijning in de vastgoedketen; de coördinatie hiervan ligt bij mijn collega Jelle van Triest. Het plan is om komende maand met de voorbereidingen te starten van de LFT - Ondernijning in de transport & logistieke keten. Ook hier gebeurt al veel zoals in de Mainports, bij het TIEC en zelfs recentelijk een field lab bij het Multidisciplinair Interventie Team (MIT). Het is de kunst om ook hierop het netwerk ondermijningsaanpak te verbinden en collectief te gaan versterken.

Het Strategisch Kennis Centrum (SKC) gaat hopelijk eind dit jaar - op basis van een nationaal dreigings- en ondermijningsbeeld - fenomenen in de ondermijningsaanpak aandragen, die op strategisch niveau zullen worden geprioriteerd en dus leidend worden voor de volgende tafels.

RIEC's:

“...De LFT is het platform waar kennis en inzichten uit de uitvoeringspraktijk samenkomen, waar handelingsperspectieven worden gegenereerd voor de aanpak van die fenomenen en het te bereiken maatschappelijk effect. De LFT vormt de missing link, die we misten om die aanpak goed te organiseren. En vooral ook om die inzichten weer terug te brengen naar die uitvoeringspraktijk. Dat maakt de komst van de LFT's zo belangrijk.”

5. Vandaag eindigt de kwartiermakersfase en starten de LFT's. Wat is de eerste stap nu?

Tijdens het event op 8 september heeft een enthousiaste groep experts een start gemaakt met het aanbrengen van focus voor de LFT 'Ondermijning in de vastgoedketen'. Het is een complex fenomeen; denk alleen al aan de verschillende mogelijkheden om vastgoedobjecten te misbruiken en de vele spelers in de vastgoedsector, nationaal en internationaal. Dat vraagt om een helder doel voor ogen. Waar gaan we de toegevoegde waarde van de LFT in de praktijk realiseren? Welk effect willen we bereiken? Welke strategie past daarbij? Wat gaan we dan met wie, waarop concreet doen? En - niet onbelangrijk - wanneer hebben we ons doel bereikt. Hier gaan we de komende tijd mee aan de slag zodat deze meerwaarde zichtbaar wordt.